

५.३.१२ बजार तथा खुद्रा व्यावसाय

प्रस्तावित प्रभावित क्षेत्रमा स साना खुद्रा पसल, चिया पसल, आदीको व्यापार व्यावसाय भएको देखिन्छ।

५.३.१३ बालुवा, ढुङ्गा, गिट्टी संकलन तथा प्रशोधन

हाल खगेरी खोलाको तोकिएको क्षेत्रमा सामान्यतया बालुवा, ढुङ्गा, गिट्टी संकलन तथा प्रशोधन कार्य गर्ने गरिएको पाईन्छ। एक्साभेटर तथा ठुला मेशीनरी औजारहरुको प्रयोग गरेको पाइयो। स्थानीय केही मानिसहरु तिन, चार जनाको समुह-समुहमा रहेर संकलन गरिएको बालुवा, रोडा तथा गिट्टी स्थानीय उद्योगलाई बेच्ने गर्दछन्। यस्तो किसिमको कार्य निर्माण उद्योग नजिक खगेरी खोलाको दाँया तर्फबाट नै बढीमात्रामा गर्ने गरिएकोले यस क्षेत्रमा खोलाको धार बढी दाँयातर्फ भएर बगेको छ। वर्षातको समयमा पनि कहिलेकाँही तोकिएको क्षेत्रबाट संकलन कार्य गरेको पाईन्छ। संकलित बालुवा, रोडा, गिट्टी स्थानीय निर्माण उद्योगमा ल्याई बिक्री गरी बालुवा, भण्डारण गरी आवश्यकतानुसार ढुवानी गरिएको पाईन्छ।

५.४ वातावरणीय समस्याहरु (Environmental Problems)

ढुङ्गा, गिट्टी बालुवा उत्खनन् तथा संकलनका लागि चल्ने सबारी साधनहरु बाट निस्कीएको धुलोले स्थानीय वातावरणमा प्रदुषण गरेको छ। त्यस्तै बालुवा, ढुङ्गा, गिट्टी बोकेका ठुला तथा गह्रौ ट्रक-ट्रिपरहरुको आवतजावतको कारणले स्थानीय सडक भत्केको वा खाल्डाखुल्डी परेको छ। उत्खनन्, संकलन तथा ढुवानी कार्यले खोला धमिलो हुनगई पानीको गुणस्तर घट्न जाने गरेको पाइयो। त्यस्तै खोलाको बहाव क्षेत्र परिवर्तन हुदै गएको, खोला गहिरिने जस्ता समस्याहरु पनि देखिन थालेका छन्।

(निरहारी अधिकारी)
प्रमुख तथा जल अधिकारी

12/5/20
नि निरहारी अधिकारी

देखिन्छ । यसको साथै यस कार्यमा संलग्न मजदुरहरूबाट छेउछाउमा चराचुरुङ्गीहरू मार्ने कार्य हुन जान्छ । तर यो प्रभाव स्थानीय प्रकृतिको अल्पकालिन हुने हुनाले धेरै महत्वपूर्ण हुँदैन । स-साना प्रतिकूल प्रभावहरूलाई न्युनिकरण गरी प्रस्तावको कार्यान्वयन गर्नु पर्ने हुन्छ ।

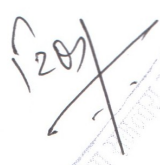
३.४ रासायनिक वातावरण (Chemical Environment)

प्रस्तावित कार्यबाट वातावरणमा रासायनिक प्रभाव (इन्धन, लुब्रिकेन्ट्स, अम्ल तथा अन्य रसायनहरू) को चुहावट हुने गर्दछ र यसले वातावरणलाई असर गर्दछ ।

प्रस्ताव कार्यबाट हुन जाने प्रभावहरूको आंकलन, पहिचान र अनुमानलाई तालिका १३ मा देखाइएको छ ।

निरक्षर सापेक्षाटा
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

1281

निरक्षर सापेक्षाटा
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

				बाटो फरक-फरक भएको कारणले पैदलयात्रुहरूको सुरक्षामा खासै नकारात्मक प्रभाव पर्दैन	• ढुंगा, धुलो र ध्वनीको प्रदुषणबाट स्थानीय वासिन्दाहरूको स्वास्थ्यमा असर पुर्याउने • सडक दुर्घटना बढ्ने	• ढुवानीको क्रममा वस्ती, विद्यालय वा स्वास्थ्य संस्थाको नजिकमा लामो आवाज र हर्न बजाउन निषेध गर्ने • रात्रीको समयमा संकलन उत्खनन तथा ट्रक-ट्याक्टरहरूको संचालनमा रोक लगाउनु पर्ने • सडक सुरक्षा र ट्रफिक नियम र चिन्हहरूको प्रयोग बढाउने
ग. जैविक वातावरण						
१.	माछा एवं अन्य जलचरमा पर्ने प्रभाव	नकारात्मक		• खोला खहरे भएकोले यसमा कुनै असर नपर्ने		
२.	वन्यजस्तुको आवतजावत बासस्थान	आंशिक असर पर्ने		• ढुंगा, गिट्टी, बालुवा उत्खनन्, संकलन वा ढुवानी सम्बन्धि कार्यबाट वन्यजस्तुको आवत जावत तथा बासस्थानमा सामान्यतया नकारात्मक प्रभाव नपर्ने • प्रस्तावित उत्खनन् तथा संकलन क्षेत्र छेउछाउ सामुदायिक वनजंगल भएको • प्रस्तावित उत्खनन् तथा संकलन क्षेत्र छेउछाउ सार्वजनिक, सामुदायिक वनजंगल भएको		
३.	गैह्र कानुनी सिकार	सम्भावना ज्यादा कम भएको		• प्रस्तावित उत्खनन् तथा संकलन क्षेत्र छेउछाउ सार्वजनिक, सामुदायिक वनजंगल भएको		
४.	वन्यजन्तु तथावन पैदावरको गैह्र कानुनी व्यापार	संभावना न्यून		• प्रस्तावित उत्खनन् तथा संकलन क्षेत्र छेउछाउ सार्वजनिक, सामुदायिक वनजंगल भएको		
घ. रासायनिक वातावरण						
१.	इन्धन, लुब्रिकेन्टस, अम्ल	हुन्छ		• पुराना तथा समयमा मर्मत नगरेका	• ट्रक-ट्याक्टरहरू राम्रो अवस्थाको हुनु पर्दछ	

४२

निर्देशा (संस्कृत)
प्रमुख प्रशासक अधिकृत

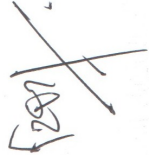
निर्देशा (संस्कृत)
प्रमुख प्रशासक अधिकृत

तथा अन्य रसायानहरूको चुहावट		ट्रक-ट्याक्टरहरूबाट डिजेल वा अन्य लुब्रिकेन्ट्स चुवाहट हुने संभावना छ • जथाभावी ट्रक-ट्याक्टरहरू पार्किङ गर्ने, बनाउनाले पनि रसायनको चुहावट हुन जान्छ • बाटो कच्ची भएको • ट्रक-ट्याक्टरहरूको बाक्लो ओहरदोहर हुनाले	- पुराना र मर्मत नगरेका साधनहरूबाट ढुवानी कार्यमा रोक लगाउनु पर्दछ - जथाभावी पार्किङ गर्ने प्रवृत्तिलाई रोक्नु पर्दछ - एक निश्चित ठाउँमा ग्यारेजको व्यवस्था गर्नु पर्दछ
२. धुलो एवं धुवा उत्सर्जन हुन्छ			- साँगुरो र कच्ची बाटोलाई मर्मत सुधार गर्ने - बढी धुँवा उत्सर्जन गर्ने ट्रक-ट्याक्टरहरूको आवजावतमा रोक लगाउने

 (जसको नाम अतिरिक्त)
 प्राप्त

 नि

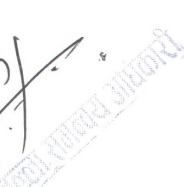
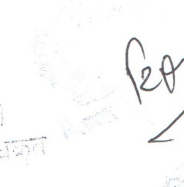
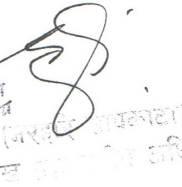
अध्याय आठ : प्रभाव बढोत्तरीकरण एवं न्युनिकरण गर्ने उपायहरू (Impact Mitigation and Enhancement Measures)

८.१ सकरात्मक प्रभाव बढोत्तरीकरण गर्ने उपायहरू

- खोलाको वहाव रोक्ने गरी थुप्रिएर रहेको अनावश्यक ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवाको उत्खनन संकलन कार्यबाट खोला आफ्नो प्राकृतिक वहाव क्षेत्र भएर बग्ने गर्दछ, यसबाट खोला वस्ती वा खेती भूमि तर्फ पस्ने र खोला कटान कार्य पनि कम हुन जान्छ ।
- उत्खनन कार्यबाट प्रभावित क्षेत्रका मानिसहरूलाई आवश्यक पर्ने निर्माण सामग्रीहरू उचित मुल्यमा उपलब्ध हुन जान्छ ।
- प्रस्तावित कार्यबाट स्थानीय खेत वस्तीहरूको सुरक्षा हुन्छ ।
- स्थानीय सडक आवश्यकतानुसार मर्मत सुधार गर्नाले बाटोको गुणस्तरमा वृद्धि हुन जान्छ । यसबाट मानिस, वस्तु तथा सेवाहरूको आवतजावतमा सरल हुन जान्छ ।
- प्रस्ताव कार्यबाट गाउँपालिकाको आफ्नो आन्तरिक आय बढाउँदछ ।
- प्रस्ताव कार्यको कार्यान्वयनबाट स्थानीय मानिसहरूले रोजगारका अवसरहरू पाउँदछन् । यसबाट उनीहरूको जीवनस्तरमा सुधार आउँदछ ।

यस्ता सकरात्मक प्रभावहरूको बढोत्तरीकरण गर्न निम्न उपायहरू अपनाउनु पर्दछ ।

- बाटो सुधार मर्मतको लागि सम्बन्धित ठेकेदार वा व्यवसायीहरूले आवश्यकता अनुसार प्राविधिक, भौतिक तथा आर्थिक सहयोग गर्नुपर्दछ ।
- तोकिएको स्थानमा तोकिएको परिमाणमा मात्र ढुङ्गा, गिट्टी तथा बालुवा संकलन तथा ढुवानी गर्नुपर्दछ ।
- संकलन कार्यमा स्थानीय बासिन्दाहरूको रोजगारीलाई विशेष प्राथमिकता दिनु पर्दछ ।
- स्वास्थ्य र सुरक्षा सम्बन्धित स्थानीय बासिन्दाहरू, कामदार र ट्रक-ट्याक्टर व्यवसायीहरूलाई अभिमुखिकरण गर्नु पर्दछ ।
- कृषिलाई व्यावसायिकरण गर्न स्थानीय मानिसहरूलाई थप तालीम तथा सेवाहरूको व्यावस्था गर्नु पर्दछ ।
- खोला, पुल, कुलो, खेत तथा अन्य आसपासको वातावरण संरक्षण सम्बन्धि स्थानीय युवा/बासिन्दाहरूलाई चेतना मुलक कार्यक्रमहरू दिनु पर्दछ ।

गाउँपालिकाले प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदनमा सिफारिस गरिएका ठाउँहरूबाट तोकिएको परिमाणमा मात्र ढुङ्गा, गिट्टी बालुवाको संकलन तथा ढुवानी गर्न अनुमति दिनु पर्दछ । यसको लागि प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका स्थानहरूमा कहाँबाट निकाल्न मिल्ने र कहाँ बाट नमिल्ने हो त्यसको सिमाङ्कन गर्ने, होर्डिङ बोर्ड राख्ने वा सुचना दिई सम्बन्धित व्यावसायीहरूसँग गाउँपालिकाले सम्झौता गरी कार्यन्वयन गर्नुपर्दछ, भने यस बाहेकका कार्यहरू जस्तै कामदारहरूलाई स्वास्थ्य सुरक्षा सम्बन्धि तालिम दिने, प्राथमिक उपचारका सामग्रीहरू राख्ने जस्ता कामहरू सम्बन्धित ठेकेदार वा व्यावसायीहरूले नै गर्नु पर्दछ ।

तालिका १४ मा सकरात्मक प्रभाव बढोत्तरी गर्ने उपायहरूको बारेमा उल्लेख गरिएको छ ।

[Handwritten signature]

जि.र.शर्मा (अ.उ.का.ट.)
प्रमुख कार्यकारी अधिकारी

12/01/20

जिल्ला प्रशासन अधिकारी

तालिका १४ : सकरात्मक प्रभावहरू बढोत्तरीकरण गर्ने उपायहरू

क्रियाकलापहरू	सकरात्मक प्रभावहरू	सम्बन्धित सकरात्मक असरहरू	प्रभावको प्रकार				प्रभाव बढाउने उपायहरू	उपाय कार्यान्वयन गर्न लाग्ने खर्च (ने.रु.)	जिम्मेवारी
			प्रकृति	आकार	विस्तार	अवधि	कुल योगफल/कित महत्वपूर्ण		
संकलन/उत्खनन	बाढी तथा अन्य जल उत्पन्न प्रकोपहरूको न्युनिकरण	धनजनको कम क्षती	१	२०	१०	५-१०	१	६०,०००	गा.पा. ठेकेदार/व्यावसायी
	स्थानीय तहको आन्तरिक आयस्रोतमा वृद्धि	अपुरा तथा संचालित/संचालन गर्न तयारीमा रहेका योजनाहरूको कार्यन्वयनमा सहजता	१	६०	२०	५	१	५५,०००	गा.पा.
	रोजगारका अवसरहरूको सृजना	स्थानीय बासिन्दाहरूको जीवनस्तरमा वृद्धि हुन जाने	१	२०	१०-२०	५-१०	१	०	ठेकेदार/व्यावसायीहरू

नोट:

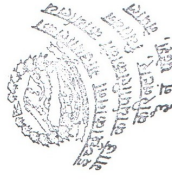
प्रभावको प्रकार प्रकृति: प्रत्यक्ष (१), अप्रत्यक्ष (२)

आकार: निम्न (१०), मध्यम (२०), उच्च (६०)

विस्तार: उत्खनन/संकलन क्षेत्र (१०), स्थानीय (२०), क्षेत्रीय (६०)

अवधि: लामोसमय (५ वर्ष भन्दा बढी) (२०), मध्यम (१-५ वर्ष) (१०), अल्पकालिन (१ वर्ष भन्दा कम) (५)

महत्वपूर्ण स्तर: बढी (१), मध्यम ठिकै (२), कम (३)

निजिल्ला सचिव अधिकारी

प्रमुख प्रशासकीय अधिकारी

४६

८.२ प्रभाव न्यूनीकरण गर्ने उपायहरू

८.२.१ सामाजिक-आर्थिक क्षेत्रमा पर्ने प्रतिकूल प्रभाव न्यूनीकरणका उपायहरू

- स्थानीय बासिन्दाहरू र कामदारहरूलाई सामाजिक एकता, सम्बन्ध, मूल्य र मान्यता बढाई राख्न चेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- गा.पा., निर्माण व्यावसायीहरू, वडा र स्थानीय समुदायबीच उत्खनन् कार्य कार्यान्वयन गर्नु पूर्व अन्तरक्रिया वा छलफल गरिने छ । यस्तो अन्तरक्रिया प्रस्ताव कार्यान्वयन, सिफारिस गरिएका ठाउँहरू र निकाल्न मिल्ने परिमाण र स्थानीय बासिन्दा, ठेकेदार वा व्यावसायी तथा गाउँपालिको प्रस्ताव कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा उनीहरूले खेल्ने भूमिका सँग सम्बन्धित हुनेछ ।
- आचार संहिता तयार पारी सोही अनुसार दण्ड र जरीवानाको व्यवस्था लागु गर्ने, तासजुवा मादक पदार्थ तथा वेश्यावृत्ति जस्ता कार्य गर्ने र गराउनेलाई सामाजिक रूपमा बहिष्कार र कानुनी उपचारका लागि जिल्ला प्रशासन, प्रहरी वा अदालतमा जिम्मा लगाइने छ ।
- स्थानीय युवा क्लब र बासिन्दाहरूले प्रस्ताव कार्यान्वयन गर्दा आउन सक्ने प्रतिकूल प्रभावहरूको बारेमा सचेत हुने, उत्खनन् तथा संकलन कार्यको अवलोकन गरिने छ ।
- स्वास्थ्य र सुरक्षाको क्षेत्रमा निम्न उपायहरू अपनाइने छ ।
 - कामदारहरूलाई प्रर्याप्त अभिमूखिकरण गर्ने ।
 - हेल्मेट, पञ्जा, माक्स तथा सांकेतिक कपडा लगाउनु पर्ने ।
 - उत्खनन्/संकलन ठाउँको रेखदेख, निरिक्षण गर्ने ।
 - प्राथमिक उपचारका सामग्रीहरूको तयारी गर्ने ।
 - खुल्ला दिशालाई निरुत्साहित गर्न कार्यस्थलमा अस्थायी शौचालयको व्यवस्था गर्ने ।
 - सडक सुरक्षा र ट्राफिक नियम र चिन्हहरूको प्रयोग बढाउने ।
 - ट्रक-ट्याक्टर ड्राइभर र सहयोगीहरूलाई सहि तरिकाले गाडी संचालन गर्न निर्देशन दिने र भए नभएको वडा तथा स्थानीय सरोकारवालाहरुबाट अनुगमन गर्ने ।
- आर्थिक क्षेत्रमा पर्ने नकारात्मक प्रभावहरूको न्युनिकरण गर्न निम्न उपायहरू अवलम्बन गरिने छ ।
 - स्थानीय कृषकहरूलाई बेमौसमी तरकारी खेती, उन्नतजातका बाख्रा पालन तथा बजार व्यवस्थापनको लागि प्राविधिक सहयोग तथा तालिमको व्यावस्था गरिने छ ।
 - आसपासको क्षेत्रबाट ढुङ्गा, गिट्टी बालुवा संकलन तथा उत्खनन गरेवापत नियम अनुसार तोकिएको रकम स्थानीय क्षेत्रको विकास निर्माणको लागि छुट्याइने छ ।

Handwritten signature and official stamp of the District Office, Dhangadhi.

८.२.२ भौतिक प्रभावलाई न्यूनिकरण गर्ने उपायहरू

- प्रस्ताव कार्यन्वयन गर्ने क्रममा काँहाबाट, कति परिमाणमा, कुन समयमा, कस्ता औजारहरूको माध्यमबाट ढुङ्गा, बालुवा, गिट्टी संकलन तथा उत्खनन गर्ने हो सो को विवरण सहितको होडिङ्ग बोर्ड प्रस्तावित क्षेत्रमा राखिने छ। होडिङ्ग बोर्डको नमुना अनुसूची २ मा राखिएको छ।
- पानीको वहाव भएको क्षेत्रबाट संकलन उत्खनन कार्य गर्न रोक लगाइने छ।
- खोला किनाराहरूको संरक्षण र खोला किनारामा भएका खेती योग्य जग्गा, तथा अन्य भौतिक पूर्वाधारहरूको संरक्षणको लागि खोला किनारी भाग बाट संकलन तथा उत्खनन कार्य नगर्ने। यसो गरेमा संभावित बाढी तथा पहिरोको प्रभाव बाट आसपासको क्षेत्र सुरक्षित हुनजान्छ।
- खोला किनाराहरूको संरक्षण र खोला किनारामा भएका कुला, खेती योग्य जग्गा, तथा अन्य भौतिक पूर्वाधारहरूको संरक्षणको लागि खोला किनारी भागमा सहभागितामूलक वृक्षारोपण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- बाटो विग्रेको, खाल्डाखुल्डी परेको वा नाली विग्रेको ठाउँमा आवश्यकतानुसार मर्मत सुधार गरी बाटोको गुणस्तर कायम राख्नु पर्दछ। साथै सडकको दिगोपनाको लागि गह्रौं ट्रक-ट्रीपरहरूको आवतजावतमा कम गर्नु पर्दछ। बालुवा, ढुङ्गा, गिट्टी ओसार्ने कार्यमा साना ट्रक-ट्रिपर वा ट्र्याक्टरको प्रयोग गर्नु पर्दछ।
- ट्रक-ट्रिपर-ट्र्याक्टर बाट निस्कने ध्वनी प्रदुषणलाई कमगर्न रात्रीको समयमा संकलन तथा ढुवानी कार्य नगराउने र प्रेसर हर्नको प्रयोगमा रोक लगाइनेछ।

८.२.३ जैविक प्रभावहरूलाई न्यूनिकरण गर्ने उपायहरू

- प्रस्ताव कार्यन्वयन गर्ने क्रममा के काम गर्नु हुन्छ र के हुँदैन भन्ने बारेमा स्पष्ट रूपमा प्रस्तावपत्र (Bid Documents) मा नै उल्लेख गरिने छ।
- स्थानीय क्षेत्रमा पाइने जीवजन्तु तथा वनस्पतिहरू संरक्षण गर्ने सम्बन्धमा कामदार र स्थानीय मानिसहरूलाई प्रर्याप्त अभिमुखिकरण दिइने छ।
- जलचरहरूको सुरक्षाको लागि पानीको वहाव भएको क्षेत्रमा संकलन तथा उत्खनन गरिने छैन।
- रसायन वा अन्य कुनै किसिमको विस्फोटक पदार्थहरूको प्रयोग गरिने छैन।
- धुलोबाट वनस्पतिहरूको प्राकृतिक वृद्धि तथा मानव स्वास्थ्यमा समेत प्रतिकूल प्रभाव पार्ने भएकोले खासगरी हिउँदको समय बाटोमा विस्तारै गाडी चलाउने सम्भव भएमा पानी छर्कने ब्यावस्था गरिने छ।

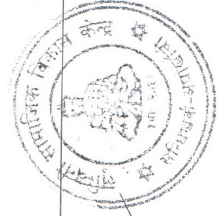
माथि उल्लेखित प्रतिकूल प्रभावहरू र तिनको प्रकृतिलाई तालिका १५ मा देखाइएको छ।

(जम्मा १५ पृष्ठमा)
कुल १५ पृष्ठमा
१५ नं. १५, १५

१५
१५
१५

									नदीजन्य पदार्थको संकलनका लागि भएको सम्झौताअनुसार (असोज-जेष्ठ) मा मात्र भएको छ वा छैन त्यसको अनुगमन गरी यदि अन्य समयमा पनि निकालिएको छ भने त्यसको कडाइका साथ अनुगमन गर्ने तथा आवश्यक कारवाही समेत गर्ने	
	जमिन अस्थिर तथा कम्यन हुने	तथा पहिरो तथा अन्य सामुहिक स्खलन बढ्ने जाने	२	१०	१०	५	३	- सम्भावित अस्थिर क्षेत्रमा तार जाली, ग्याबिन वाल र स्परहरू निर्माण गर्ने - जोखिम युक्त क्षेत्रमा वृक्षारोपण गर्ने	ठेकेदार/ ब्यावसाही, स्थानीय बासिन्दा	
ढुवानी	स्थानीय कच्ची सडक प्रस्ताव कार्यन्वयनका ठाउँ सम्मको बाटोमा प्रभाव पर्ने	बाटो विग्रिने, खाल्डाखुल्डी पर्ने वा नाली विग्रने	१	६०	२०	५-१०	१	- सडक विग्रिएको, खाल्डाखुल्डी परेको वा नाली विग्रिएको ठाउँमा आवश्यकतानुसार मर्मत सुधार गरी बाटोको गुणस्तर कायम राख्ने - सडकको दिगोपनाको लागि गह्रौं ट्रक-ट्रीपरहरूको आवतजावतमा कम गर्ने, - बालुवा, ढुङ्गा, गिट्टी ओसारने कार्यमा साना ट्रक-ट्रीपर वा ट्र्याक्टरको प्रयोग गर्ने - सडक मर्मत तथा सुधार वा कालोपत्रे गर्ने जस्ता कुराहरूमा प्रदेश सरकार, सम्बन्धित सडक डिभिजन कार्यालयसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने	ठेकेदार/ ब्यावसाहीरु गाउँपालिका	

५०
 (नरेश्वर चण्डिका)
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकारी
 जिल्ला प्रशासकीय अधिकारी

५०
 (नरेश्वर चण्डिका)
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकारी

५०
 (नरेश्वर चण्डिका)
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकारी

		लगायत ENT सम्बन्धी रोगहरू लाग्ने														प्राथमिक उपचारका साधनहरू राख्ने		व्यावसायीहरू
	माटो प्रदुषण	पेट्रोलियम पदार्थको चुहावट हुन जाने	२	२०	१०	५	३	०								ट्रक-ट्याक्टरहरूको समय समयमा चेक जाँच गरिरहने	०	ठेकेदार व्यावसायीहरू/स्थानीय बासिन्दाहरू
																ट्रक-ट्याक्टरहरूको पार्किङ्ग गर्ने र मर्मत गर्ने प्रयोजनको लागि एक निश्चित ठाउँ उपलब्ध गराउने		
	जनस्वास्थ्यमा प्रभाव	फोहोर मैला बढ्न जाने चोटपटक लाग्ने	१	६०	१०	५-१०	१									प्रस्ताव ठाउँमा अस्थायी शौचालय बनाउने	५,०००	वडा कार्यालय र ठेकेदार व्यावसायीहरू
																प्राथमिक उपचारका सामग्रीहरू राख्ने		
																स्वास्थ्य शिविरको व्यवस्थापन गर्ने		
																हेल्मेट, पञ्जा, माक्स जुता जस्ता सुरक्षाका साधनहरूको प्रयोग गर्ने		
सामाजिक-आर्थिक बातावरण																		
संकलन र उखनन दुवानी	सार्वजनिक स्वास्थ्य/जनस्वास्थ्यमा प्रतिकूल प्रभाव	जथाभावी फोहोर दिशापिसाब हुन जान्छ	१	६०	१०-२०	५	१									प्रस्ताव क्षेत्रमा अस्थायी शौचालय निर्माण गर्नु पर्ने	८,०००	ठेकेदार र वडा कार्यालय
		कामको सिलसिलामा चोटपटक लाग्न सक्छ	१	६०	१०-२०	५	१									प्राथमिक उपचारको सामग्रीहरूको व्यावस्था गर्नु पर्दछ	५,०००	ठेकेदार र वडा कार्यालय
		फोहोरपानी र धुलो-धुँवा को कारणले बासिन्दाहरूमा ENT सम्बन्धि रोग लाग्न सक्छ ।	१	६०	१०-२०	५	१									कामदारहरूलाई स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्था गर्ने	२२,०००	गा.पा./ठेकेदार
																ठेक्का अवधिभरमा कम्तीमा एक पटक स्वास्थ्य शिविर राख्नु पर्ने		

२८

निर्देशात्मक अधिकारी

अध्याय नौ : वातावरणीय व्यवस्थापन योजना (Environmental Management Plan)

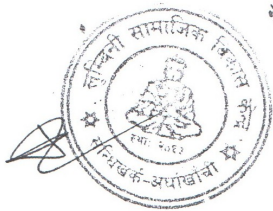
९.१ वातावरणीय अनुगमन (Environmental Monitoring)

प्रस्ताव कार्यान्वयन गर्नु पूर्व, गर्दै गरेको समयमा र सम्पन्न भइसके पछि वातावरणमा के कस्तो प्रभाव परेको छ त्यसको बारेमा अनुगमन कार्य गर्नु जरुरी छ। यसको साथै अनुगमन कार्यबाट नै प्रस्ताव पत्र (Bid Document) मा उल्लेखित शर्त बमोजिम र प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षणले सिफारिस गरेको ठाउँमा, सिफारिस गरिएको परिमाणमा ढुङ्गा गिट्टी, बालुवा निकाल्ने कार्य गरेको छ कि छैन, प्रभाव बढोत्तरीकरण वा न्यूनिकरणका उपायहरू अवलम्बन गरिएको छ कि छैन भन्ने कुराको जानकारी हुन जान्छ। त्यसैले प्रस्ताव कार्यान्वयनको विभिन्न अवस्थाहरूमा अनुगमन कामलाई तिब्रता दिनुपर्दछ। ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा संकलन उत्खनन र ढुवानीको अवस्थामा गरिने अनुगमन कार्यमा फरक-फरक सुचाकहरू हुन्छन् जसलाई तल उल्लेख गरिएको छ।

संकलन उत्खननको समय

संकलन उत्खननको समयमा अनुगमन गर्दा निम्न सुचाकहरूमा ध्यान दिइने छ :

- IEE प्रतिवेदनले सिफारिस गरेको ठाउँ र परिमाणमा संकलन वा उत्खनन गरेको छ कि छैन
- खोलाको प्राकृतिक वहाव र यसमा परेको प्रभाव
- बाढी, पहिरो तथा क्षयिकरणलाई न्यूनिकरण गर्ने वा जलउत्पन्न प्रकोपबाट भएमा प्रतिकुल प्रभावहरूको न्यूनिकरणका उपायहरू
- वन वनस्पति तथा बन्यजन्तु र चराचुरुङ्गीहरूको वासस्थानमा नोक्सान वा हानी
- सार्वजनिक जमिन, निजी खेत, सिचाई कुलो र बाँध लगायत अन्य समुदायिक पूर्वाधारहरूको अतिक्रमण वा हानी
- निजी सम्पत्ति घर खेतमा परेको प्रभाव
- खोलाको अवस्था, ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवाको उपलब्धता/अवस्था
- प्रस्ताव कार्यान्वयन क्षेत्रमा बसोबास गर्ने बासिन्दाहरूको र कामदारहरूको स्वास्थ्यमा परेको प्रभाव (जनस्वास्थ्यमा परेको प्रभाव)
- गैह्र कानुनी सिकार, बोट वनस्पति तथा जीवजन्तुहरूको गैह्र कानुनी रूपमा प्रयोग गरेको छ कि छैन।

(जिर्जर जयवापदा)
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

निर्देशावली अनुसार

ढुवानीको अवस्था

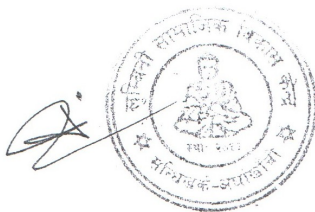
ढुवानीको सयमा वातावरणमा परेको र पर्न सक्ने प्रतिकुल प्रभावहरूको अनुगमन गर्दा निम्न पक्षहरूमा ध्यान पुऱ्याइने छ ।

- पहुँच मार्गको अवस्था
- ट्रक-ट्रयाक्टर वा अन्य यातायातका साधनहरूको आवतजावतको वारम्बारता र तिनीहरूको किसिमहरू
- प्रस्ताव कार्यान्वयन गर्दा संलग्न जनशक्ति, तिनीहरूको क्रियाकलाप र संख्या
- बाटो इजाजत (route permission) र यातायातका साधनहरूको आवतजावत
- प्रदुषणको अवस्था
- धुलो तथा धुवाको अवस्था, धुलो प्रभावित क्षेत्र
- ट्राफिक नियमको पालना

(नरहरि तामाङ)
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

रिपोर्ट
विभागाध्यक्ष

तालिका १६ : वातावरणीय व्यावस्थापनका लागि जिम्मेवारी निकायहरू, तिनीहरूको जिम्मेवारी तथा अनुगमन गर्ने माध्यम/तरिका

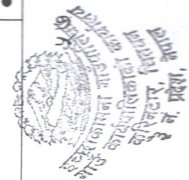
क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	तरिका / प्रकृया	जिम्मेवारी निकायहरू
१.	- प्रस्तावको पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन गर्ने जिम्मा - IAEE प्रतिवेदनका आधारमा ठेक्का लगाउने, र IAEE प्रतिवेदनको आधारमा प्रस्ताव पत्र (Bid Document) सम्झौतापत्र तयार पार्ने - IAEE प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिए अनुसारको वातावरणीय अनुगमन कार्यलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्ने	- खोला र संकलन क्षेत्रको स्थलगत अवलोकन - IAEE प्रतिवेदन अध्ययन र पुनरावलोकन - सम्झौता पत्र - स्थानीयहरूसँग छलफल/अन्तरक्रिया र प्रतिवेदन तयार	गाउँपालिका
२.	- TOR को अध्ययन र स्वीकृति प्रदान गर्ने - वातावरणीय अनुगमन - IAEE प्रतिवेदन अध्ययन र स्वीकृती - गा.पा.सँगको समन्वयमा रहेर प्रस्ताव कार्यान्वयन गर्न सहयोग पुर्याउनु पर्ने - वातावरणीय अनुगमन - आवश्यकतानुसार गा.पा.लाई सल्लाह र सुझाव दिने - आवश्यकता अनुसार खोला किनारी क्षेत्रहरूको संरक्षण, तटबन्धन, तार जाली वा स्परको व्यावस्था गर्ने - गा.पा.सँगको समन्वयमा रहेर प्रस्ताव कार्यान्वयन गर्न सहयोग गर्ने - वातावरणीय अनुगमन - वातावरणीय अनुगमन - आवश्यकतानुसार गा.पा.लाई सल्लाह र सुझाव दिने - बाटो विगेको, खाल्डाखुल्डी परेको वा नाली विगेको ठाउँमा सरोकारहरू सँग समन्वय राख्ने कार्य गर्दै मर्मत सधार गरी बाटोको	- IAEE प्रतिवेदन अध्ययन र स्वीकृती - स्थलगत अवलोकन - IAEE प्रतिवेदनको अध्ययन - प्रतिवेदन तयारी - स्थानीयहरूसँग छलफल/अन्तरक्रिया - स्थलगत अवलोकन - IAEE प्रतिवेदन अध्ययन - IAEE प्रतिवेदनको अध्ययन - स्थलगत अवलोकन - छलफल/अन्तरक्रिया	जिल्ला समन्वय समिति, चितवन
३.	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय		
४.			
५.			

[illegible]

Signature: _____

~~निजिना समन्वयिकारी~~

	गुणस्तर कायम राख्ने		
६.	• IAE प्रतिवेदनमा उल्लेखित प्रभावहरू र प्रभाव न्युनिकरणका उपायहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि अनुगमन गर्ने • सिफारिस गरिएका ठाउँहरू र आसपास क्षेत्रको वातावरणीय अवलोकन	• IAE प्रतिवेदनको अध्ययन • स्थलगत अवलोकन • छलफल/अन्तरकृया	जिल्ला समन्वय समिति, चितवन
७.	• IAE प्रतिवेदनमा उल्लेखित प्रभावहरू र प्रभाव न्युनिकरणका उपायहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि अनुगमन गर्ने • सिफारिस गरिएका ठाउँहरू र आसपास क्षेत्रको वातावरणीय अवलोकन • प्रस्ताव कार्यान्वयनको क्रममा समय-समयमा स्थलगत अनुगमन गरी गाउँपालिकाको योजना अधिकृत वा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत समक्ष जानकारी गराउने	• IAE प्रतिवेदनको अध्ययन • स्थलगत अवलोकन • छलफल/अन्तरकृया	गाउँपालिका
८.	• IAE प्रतिवेदनले सिफारिस गरेको स्थान/ठाउँहरूबाट मात्र ढुङ्गा, गिट्टी बालुवा संकलन उत्खनन गर्ने • प्रभाव बढोत्तरीकरणका उपायहरूको पूर्ण रूपले प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने • संकलन उत्खनन तथा ढुवानी कार्यको सन्दर्भमा स्थानीय बासिन्दाहरू, कामदार तथा अन्य सरोकारवालाहरूसँग समय समयमा छलफल अन्तरक्रिया गर्ने • संकलन उत्खनन र ढुवानी कार्यबाट भएका/हुनसक्ने असरहरूको अवलोकन गर्ने • गा.पा.को सम्पर्कमा रहेर प्रस्ताव कार्यान्वयन सम्बन्धि अन्तरक्रिया गर्ने	• स्थलगत अध्ययन अवलोकन • IAE प्रतिवेदन अध्ययन • स्थानीय बासिन्दा तथा अन्य सरोकारवालाहरूसँग अन्तरक्रिया छलफल • गा.पा.मा अन्तरक्रिया	ठेकेदार/व्यावसायीहरू
९.	• प्रस्ताव कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा अनुगमन र सुझाव दिने • मापदण्ड अनुरूप उत्खनन भए-नभएको नियन्त्रण र व्यावस्थापनमा सक्रिय सहभागी हुने	• स्थलगत अध्ययन/अवलोकन • अन्तरक्रिया • अभिलेख राख्ने	स्थानीय बासिन्दाहरू

 (निराकर शर्मा)
 प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
 जिल्ला विकास समिति, चितवन

टेण्डर/सम्झौता पत्रमा उल्लेख गरे बमोजिमको वातावरणीय पक्षहरूलाई ध्यानमा दिएको छ कि छैन	भौतिक वातावरण र सामाजिक वातावरणमा प्रस्तावित कार्यले पार्ने सकारात्मक प्रभाव र नकारात्मक प्रभावको कार्यान्वयन तथा मुल्याङ्कन	IAE प्रतिवेदन को अध्ययन छलफल/ अन्तर्क्रिया ठेकेदार/ व्यावसायीहरूले पेश गरेको कागजात पत्रहरूको अध्ययन स्थान अवलोकन र सुझाव प्रदान	सम्झौता वा नेगोसियसनको समयमा	०	गाउँपालिका
ठेकेदारले प्रस्ताव कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा अपनाएको विधि, काम गर्ने तौरतरिका, खेरजाने पदार्थ थुपार्ने, ग्यारेज आदि	- उत्खनन् विधिको अवलोकन - प्रयोग भएका साधनहरूको अध्ययन - उत्खनन् बाट उत्पादन भएका खेर जाने बस्तु Waste Product को विसर्जन विधि	स्थलगत अवलोकन, अवलोकन	गा.पा. बाट हरेक महिना तथा वडाबाट साप्ताहिक रुपमा	१६,०००	गा.पा./वडा स्थानीय वासिन्दा
प्रतिकूल प्रभाव न्युनिकरणका उपायहरूको कार्यान्वयन तथा विस्तृत डिजाइन	- भौतिक वातावरणमा परेको प्रभाव - सामाजिक तथा सांस्कृतिक वातावरणमा परेको प्रभाव	स्थलगत अवलोकन IAE प्रतिवेदन अध्ययन/पुनरावलोकन	टेण्डर स्वीकृत गर्ने बेला, प्रस्ताव कार्यान्वयनको शुरु, विच र अन्त्यमा वा आवश्यकताअनुसार	५,०००	गाउँपालिका इन्जिनियर
नीज तथा सार्वजनिक सम्पत्तीहरूको सुरक्षा, पूर्वाधारको निर्माण, सुधार मर्मतको लागि छुट्याएको रकम	- नीज तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको स्थिति - पुल पुलसा सडक बाटो आदिको अवस्था	स्थलगत अवलोकन, IAE प्रतिवेदन पुनरावलोकन प्रभाव अनुगमन र मापन	टेण्डर स्वीकृत हुनुभन्दा अगाडी पेश गरेको विस्तृत डिजाइन, सम्झौता वा कागजपत्रहरू र	४,०००	जि.स.स. र गा.पा.

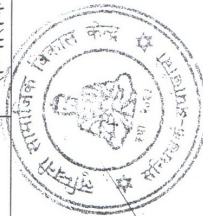
५९

(Signature)
 (जि.स.स. र गा.पा.)
 जम्मा भएका रकम

निजिमा रकम अधिकारी

क्रियाकलापहरू (असामाजिक क्रियाकलाप)	मान्यतामा आएको परिवर्तन • युवा वर्गमा देखिएको व्यावहारगत स्थिति, धर्म संस्कृति, परम्परा र मूल्यमान्यताको अवस्था • संक्रमित रोगहरूको स्थिति • उपचारको अवस्था • जनस्वास्थ्यको स्थिति	सँग अन्तरक्रिया स्थानीय प्रहरी वा सुरक्षा निकायँग अन्तरक्रिया	पटक (प्रस्ताव कार्यान्वयनको अगाडी पछाडी) वा आवश्यकताअनुसार	कलव तथा वडा बासीहरू
स्वास्थ्य र सरसफाई	पहुँच मार्ग • गोरेटो बाटोको अवस्था • मौसमी मोटर चल्ने सडकको स्थिति • पुल पुलेसाको स्थिति	स्थानीय बासिन्दा र स्वास्थ्य कार्यकर्ताहरूसँग छलफल अन्तरक्रिया	कम्तिमा वर्षको दुईपटक (प्रस्ताव कार्यान्वयनको अगाडी र पछाडी) वा आवश्यकताअनुसार	गा.पा.को स्वास्थ्य शाखा र वडा कार्यालय
भू-उपयोग	• भू उपयोग (कृषि, वन, जल र बगर) क्षेत्रको स्थिति • कृषि प्रणाली र खेती गर्ने तरिका • बस्ती विकास बस्ती विस्तार सार्वजनिक सम्पतिको संरक्षण	स्थलगत अवलोकन IEE प्रतिवेदनको पुनरावलोकन	कम्तिमा वर्षको दुईपटक (प्रस्ताव कार्यान्वयनको अगाडी र पछाडी) वा आवश्यकताअनुसार	जि.स.स. ठेकेदार/व्यावसायीहरू स्थानीय बासिन्दा
		अवलोकन, छलफल	कम्तिमा वर्षको दुईपटक (प्रस्ताव कार्यान्वयनको अगाडी र पछाडी) वा आवश्यकताअनुसार	जि.स.स., गा.पा. र विज्ञ टोली

प्रमुख कार्यालय, काठमाडौं
संस्थापक: २०७२
संस्थापक: २०७२
संस्थापक: २०७२

Handwritten signature in blue ink.

Handwritten signature in blue ink.

Handwritten signature in blue ink.

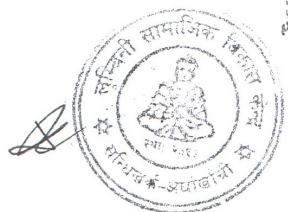
१.४ अनुगमन र न्युनिकरणको खर्चको विवरण

तालिका १८ : अनुगमन र न्युनिकरणको लागि अनुमानित खर्च (सारांश)

विवरण	अनुमानित लागत (रु)
प्रभाव बढोत्तरी कारणका उपायहरू - आयमुलक तथा चेतनामुलक कार्यक्रम	८०,०००
प्रतिकुल प्रभाव न्युनिकरणका उपायहरू - पेशागत स्वास्थ्य र सुरक्षा - जलउत्पन्न प्रकोप न्युनिकरण	७०,००० ५५,०००
वातावरणीय अनुगमन लागत	६५,०००
संकलन गर्ने ठाउँ, मात्रा, अबधि तथा समय आदीको सुचना दिने होडिङ्ग बोर्डहरूको तयारी	४०,०००
कुल खर्च	३,१०,०००

१.५ वातावरणीय व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयन गर्ने सांगठनिक संरचना

प्रस्तावित खगेरी खोलाको बगरबाट नदीजन्य पदार्थको उत्खनन तथा संकलन कार्य संचालनमा वातावरणीय व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण तथा वातावरणीय अनुगमन कार्यहरू गर्नका लागि प्रस्तावित खगेरी खोलाको बगरबाट नदीजन्य पदार्थको उत्खनन तथा संकलन कार्यको प्रस्तावक गाउँपालिकाको राजस्व तथा वातावरण शाखालाई वातावरण व्यवस्थापन एकाईको रुपमा स्थापना गर्नुपर्छ । यो वातावरण व्यवस्थापन तथा अनुगमन एकाइले खगेरी खोलाको बगरबाट वा अन्य खोलाहरूबाट नदीजन्य पदार्थको उत्खनन तथा संकलन कार्य सम्बन्धी आउने भौतिक, जैविक, सामाजिक, सांस्कृतिक धार्मिक तथा आर्थिक सवालहरूको सहज रुपमा समाधान गरी नदीजन्य पदार्थको उत्खनन तथा संकलन कार्य संचालनमा उपयुक्त वातावरण सृजना गर्नु पर्नेछ । यसरी स्थापना हुने वातावरण व्यवस्थापन तथा अनुगमन एकाइले गाउँपालिका स्थित संघ संस्था एवम् कार्यालयहरू र स्थानीय टोलबासी संघ संस्थाहरूसँग समन्वयकारी भूमिका पुरा गरी प्राप्त सुझावलाई कार्यान्वयन गर्ने गराउने निकायको रुपमा काम गर्नेछ । यसको सांगठनिक ढाँचा निम्नानुसार बमोजिम हुनेछ ।

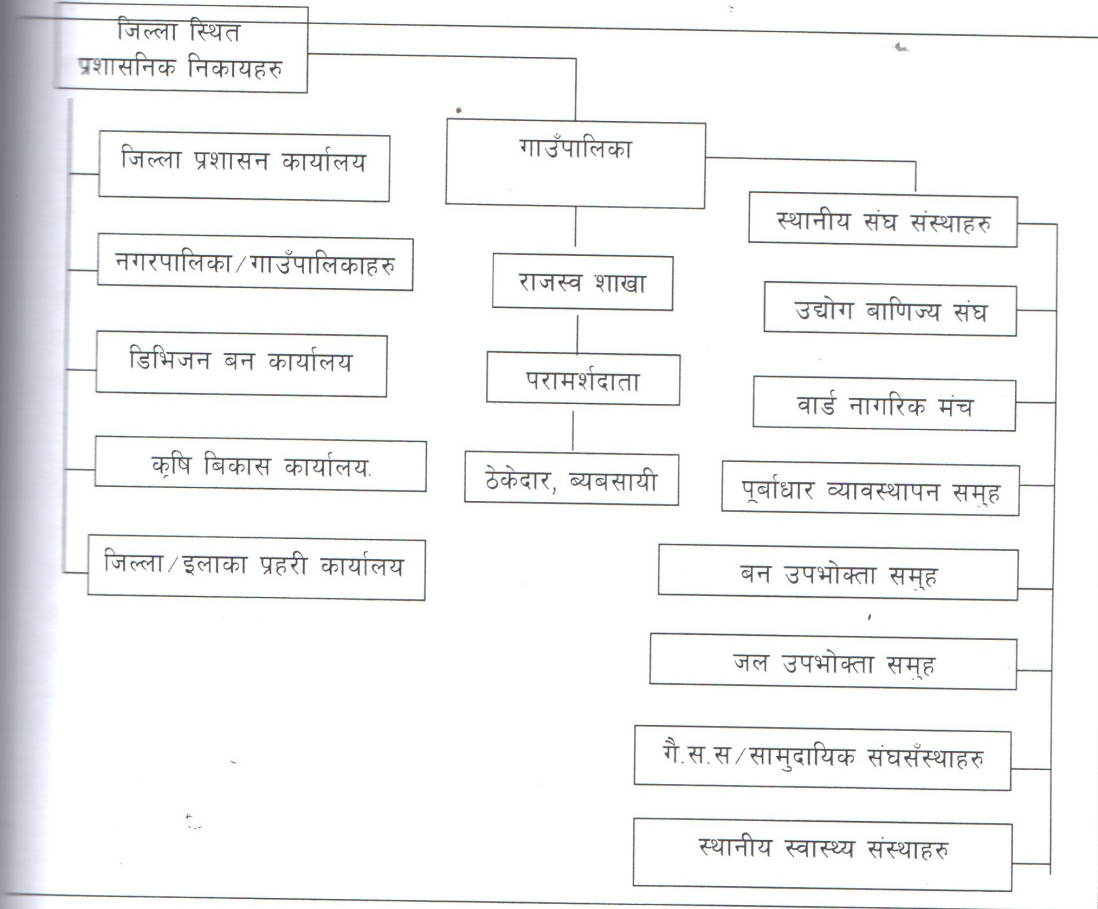
[Handwritten signature]

प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

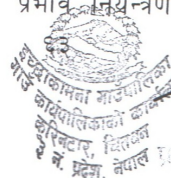
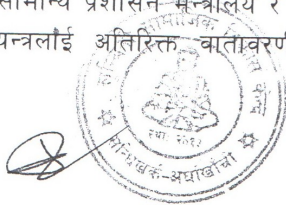
वातावरण व्यवस्थापन सांगठनिक ढाँचा

९.६ वातावरणीय अनुगमन

वातावरणीय संरक्षणका उपायहरुको कार्यान्वयन सम्बन्धी अनुगमनले प्रस्तावको भविष्यबाणी (Predictiied) गरेको र वास्तविक प्रभावहरुबीच तार्किक तुलना गर्ने, आधार प्रदान गर्दछ। वातावरणीय अनुगमनले विशेष गरेर नदीजन्य पदार्थ उत्खनन् तथा संकलन कार्यका कारण वातावरणमा असर पार्ने निर्धारक पक्ष सम्बन्धी जानकारी संकलन गर्ने, नदीजन्य पदार्थ उत्खनन् तथा संकलन कार्य विद्यमान कानूनी मान्यता अनुरूप संचालन भए नभएको र वातावरणीय संरक्षणका उपायहरुको कार्यान्वयन तथा प्रभावको मात्रा आदिको अध्ययन गर्ने काम गर्दछ। वातावरणीय अनुगमनबाट भविष्यबाणी गर्न नसकेका प्रभाव र आवश्यक न्यूनीकरण कार्यान्वयनका उपायहरु उपलब्ध गराउँछ।

वातावरण संरक्षण नियमावली २०५४ को दफा १३ बमोजिम प्रस्तावित नदीजन्य पदार्थ उत्खनन् तथा संकलन कार्य कार्यान्वयनबाट वातावरणमा पर्ने प्रभावको अनुगमन गर्ने निकाय वातावरण मन्त्रालय, संघीय तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र जिल्ला स्थित अनुगमन समिति आदी हुन। यो नियमावलीले अनुगमन संयन्त्रलाई अतिरिक्त वातावरणीय प्रभाव नियन्त्रण गर्ने उपायहरु ग्रहण गर्न आवश्यक

निसर प्रसाद
कार्यपालिकाको कार्यालय
कस्मिटार, बिर्तामोड
सुन. प्रदेश, नेपाल

विश्व
संघीय प्रशासन

इन्जिनियर	
सम्बन्धित सब डिभिजन वन कार्यालयको प्रतिनिधि	सदस्य
सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष	सदस्य
सम्बन्धित प्रहरी कार्यालयको प्रमुख	सदस्य
सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	सदस्य सचिव

त्यसै गरी प्रस्ताव कार्यान्वयन हुने वडामा वडा स्तरीय पनि अनुगमन संयन्त्र मार्फत अनुगमन गरेमा अनुगमन प्रभावकारी हुने तथा वातावरण संरक्षणमा टेवा पुर्‍याउन सहयोग हुन्छ । त्यसैले वडा स्तरीय अनुगमन समितिको ढाँचा निम्नानुसार प्रस्ताव गरिएको छ ।

सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष	संयोजक
सामुदायिक वनको प्रतिनिधि	सदस्य
गाउँपालिकाकले तोकेको वा वडामा कार्यरत सब इन्जिनियर	सदस्य
सम्बन्धित वडाको वडा सदस्य १ जना	सदस्य
सम्बन्धित वडाको वडा सचिव	सदस्य सचिव

(Signature)

(जम्हरि सम्पत्ति)
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

(Signature)

अध्याय दश : निष्कर्ष (Conclusion)

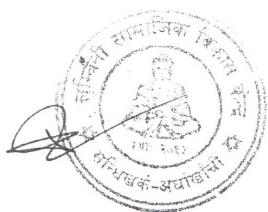
१०.१ निष्कर्ष (Conclusion)

प्रस्तावित कार्य मध्य पहाडी तथा चुरे क्षेत्रमा पर्ने खगेरी खोलाबगरमा पर्ने हुनाले वातावरणीय दृष्टिकोणले खासै संवेदनशील नभएता पनि प्रस्ताव कार्यान्वयन गर्दा सावधानी अपनाउनु आवश्यक देखिन्छ । तोकिएको ठाउँबाट तोकिएको परिमाणमा ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा संकलन उत्खनन् कार्यले जलउत्पन्न प्रकोप-न्यूनिकरण हुन सहयोग नै पुग्दछ । खगेरी खोलामा थुप्रैएर रहेको बालुवा तथा गिट्टीहरूको सही रूपमा उपयोग गरेमा भौतिक र जैविक वातावरणमा उल्लेखनीय प्रतिकुल प्रभाव नपरेता पनि सिफारिस गरिएका ठाउँमा रहेका छेउछाउँमा रहेका खेत तथा सिचाई कुला, र बस्तीहरूमा केही प्रभाव पर्ने देखिन्छ तर त्यस्ता प्रभावहरू अल्पकालिन, स्थानीय स्तरको र कम महत्व राख्ने खालका हुनाले यस प्रतिवेदनमा सिफारिस गरिएका न्यूनिकरणका उपायहरू होसियारी पूर्वक अवलम्बन गरेमा प्रस्ताव कार्यान्वयन गर्न कुनै प्रकारको कठिनाई हुँदैन । प्रस्तावको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि गा.पा. वडा र स्थानीय बासिन्दाहरूको अनुगमन धेरै नै महत्वपूर्ण हुन जान्छ । प्रस्ताव कार्यान्वयन गर्ने क्रममा काँहाबाट, कति परिमाणमा, कुन समयमा, कति अवधि सम्म, कस्ता औजारहरूको माध्यमबाट ढुङ्गा, बालुवा, गिट्टी संकलन तथा उत्खनन गर्ने हो सो को विवरण सहितको होडिङ्ग बोर्ड प्रस्तावित क्षेत्रमा राखी प्रस्ताव कार्यान्वयन गरिने छ । बालुवा, ढुङ्गा, वा गिट्टी उत्खनन् तथा संकलन कार्यमा सामान्यतया स सना चार पाग्रेँ स्काभेटर ट्रक-ट्रिपर जस्ता मेशिनरी औजारहरूको प्रयोग गर्नुपर्नेछ ।

यस बाहेक संभावित प्रतिकुल प्रभावहरूलाई न्यूनिकरण गर्दै दिगो स्रोत व्यावस्थापनको लागि थप निम्न पक्षहरूमा ध्यान दिइने छ ।

प्रस्ताव कार्यान्वयनका सुझाव (केन्द्र तथा प्रदेशस्तरमा)

- सविधानको प्रावधान अनुसार बालुवा गिट्टी र ढुगाँ उत्खनन्, उत्पादन र बजारीकरण एवं स्रोत नदी संरक्षण सम्बन्धी स्पष्ट नीति खाँका तयार गरी विद्यमान गैरकानुनी तरिकाले उत्खनन् हुने गरेको अवस्थालाई नियन्त्रण गर्ने ।
- नदी जन्य पदार्थको उत्खनन्, उत्पादन र प्रशोधनबाट प्राप्त हुने निर्माण सामग्रीहरू पहिलो प्राथमिकतामा स्थानीय बजारमा उपलब्ध गराउने नीतिगत स्पष्टता गर्ने ।
- नदीजन्य पदार्थको ढुवानीमा प्रयोग हुने सडकको स्तरोन्नती र मापदण्ड स्पष्ट रूपमा निर्धारण गर्ने ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

12/01/2020
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

प्रस्ताव कार्यान्वयनका सुझाव (जिसस स्तरमा)

- स्थानीयतह तथा नगरपालिका स्थित सरकारी तथा सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय एवं समझदारीको विकास गर्ने ।
- प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदनले सिफारिस गरे बमोजिम अनुगमन मुल्यांकन तथा सुपरिवेक्षण कार्य प्रभावकारी ढंगमा संचालन गरी स्रोतको सही प्रयोग गराउने ।
- संकलित राजस्वको तोकिएको अंश स्रोत नदी खोला संरक्षण, सम्बन्धित स्थानीय तह, अग्र क्षेत्र र सम्बन्धित निकायबिच बाडफाँड गर्ने प्रणालीका लागि सहजिकरण गर्ने ।

प्रस्ताव कार्यान्वयनका सुझाव (स्थानीय तहस्तरमा)

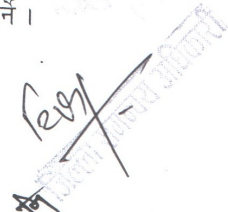
- नदी तथा नदीजन्य पदार्थको उत्खनन् उत्पादन प्रशोधन विक्री वितरण तथा बजारीकरणका लागि कार्यविधि तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने ।

(नोट : केन्द्र तथा प्रदेश सरकारले बनाउने कार्यविधिलाई आधार बनाई गाउँपालिकाले पनि आफ्नै कार्यविधि वा निर्देशिका बनाई लागु गर्न सकेमा अनुगमन तथा नियमन कार्य प्रभावकारी हुनमा सहयोग पुग्दछ)

- खोला नदीको क्षेत्राधिकार (River right of Way) निर्धारण गर्ने ।
- प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदनले उल्लेख गरे अनुसार वातावरणीय व्यावस्थापन योजना कार्यान्वयनको सुनिश्चितता गरी उत्खनन् कार्यको ठेक्का पट्टा गर्ने ।
- प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदनले उल्लेख गरेको कुल राजस्वको ३० प्रतिशत रकम स्रोत नदी संरक्षण तथा क्षतिपुर्तिमा खर्च गर्ने प्रणालीको सुनिश्चितता गर्ने ।

(नोट : ३० प्रतिशत रकम विनियोजन गर्न सकेमा स्थानीय विकास निर्माणका कार्यहरु आयआर्जनका क्रियाकलापहरु जस्ता कार्यमा लगानी गर्न सकिन्छ । साथै संकलन गरिएको राजस्वको प्रयोग गरिब तथा विपन्न वर्गको जिवन सुधारका क्षेत्रमा लगानी गर्ने ।)

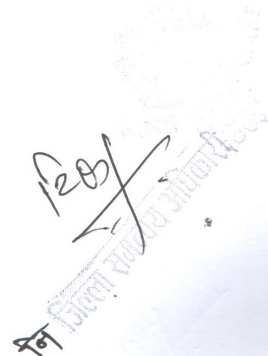
- संकलित राजस्वको कुल रकममध्ये २९ देखि ३० प्रतिशतसम्म सम्बन्धित स्थानीय सम्बन्धित वडा वा क्षेत्रको विकास निर्माण कार्यमै खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- नदी खोलाको एकापट्टीबाट उत्खनन् गर्ने प्रचलनको नियन्त्रण गरी खोला वा नदीको दुवै किनाराको सन्तुलित अवस्थामा प्राकृतिक बहाव कायम गर्ने ।
- उत्खनन् उत्पादन प्रशोधन ढुवानी र खपत प्रक्रियामा प्राविधिक तथा वातावरणीय सिद्धान्त अनुरूप तोकिएको उत्खनन् प्रविधि र वातावरणीय व्यावस्थापन योजनाको पूर्ण प्रयोग गर्ने ।

- उत्खननका लागि IEE प्रतिवेदनले उल्लेख गरेका खोलाहरुको उत्खनन सम्भाव्य क्षेत्रहरुको वातावरणीय संरक्षण स्रोतको दिगो उपयोगका लागि एकिकृत जलाधार व्यावस्थापन पद्धतिलाई अवलम्बन गर्ने ।
- खोला किनाराको २० मि. वरपर र खेतीयोग्य जमिन आसपासको क्षेत्रमा संकलन उत्खनन कार्य गरिने छैन प्रस्ताव कार्यान्वयन पूर्व नै सम्बन्धित ठेकेदार/व्यावसायीहरुले नगरपालिका प्रतिनिधिको रहोवरमा स्थानीय बासिन्दाहरूसँग IEE प्रतिवेदन र सम्झौता पत्रमा उल्लेख गरिएका शर्तहरू समेतलाई ध्यानमा राखेर छलफल तथा अन्तरक्रिया गर्ने ।
- नदीजन्य पदार्थको दिगो उत्खनन, संकलनसँग सम्बन्धित कार्यक्षेत्र बहुविषयक र गाउँपालिका स्थित विभिन्न निकायहरुको कार्यक्षेत्रभित्र पर्ने भएकोले सम्बन्धित सबै निकायहरुको समन्वय र सहकार्यबाट सबै पक्षलाई प्राकृतिक स्रोत, साधन जस्तो सार्वजनिक सम्पतिको व्यावस्थापनमा सक्रिय बनाउने ।
- प्रस्ताव कार्यान्वयन पूर्व नै गाउँपालिकाले स्थानीय राजनैतिक पार्टी प्रतिनिधि, डिभिजन सिंचाई कार्यालय, गाउँपालिका, वन कार्यालय र अन्य सरोकारवालाहरूलाई जानकारी गराई स्वकृति लिनुपर्ने

प्रस्ताव कार्यान्वयनका सुझाव (उच्चमी व्यावसायीस्तरमा)

- प्रस्ताव कार्यान्वयन पूर्व नै सम्बन्धित ठेकेदार/व्यावसायीहरुले गाउँपालिका प्रतिनिधिको रहोवरमा स्थानीय बासिन्दाहरूसँग IEE प्रतिवेदन र सम्झौता पत्रमा उल्लेख गरिएका शर्तहरू समेतलाई ध्यानमा राखेर छलफल तथा अन्तरक्रिया गर्ने ।
- उत्खनन कार्यबाट भएको क्षतिपूर्ति स्थानीय समुदायलाई उपलब्ध गराउने प्रक्रिया विधिबारे सुनिश्चित गराउने ।
- उत्खनन प्रशोधन, ढुवानी कार्यमा संलग्न कामदारहरुको जीवन सुरक्षाको प्रत्याभुती सार्वजनिक गर्ने ।
- उत्खनन, उत्पादन र प्रशोधन गरेको नदीजन्य पदार्थ मागअनुसार स्थानीय बजारलाई पहिलो प्राथमिकतामा उपलब्ध गराउने कुराको सुनिश्चित गर्ने ।

**गाउँपालिकाले ठेकेदार सँग नदीजन्य पदार्थ संकलन तथा उत्खननको लागि गर्ने
सम्झौतापत्रमा राख्नुपर्ने महत्वपूर्ण बुदाँहरू**

- नदीजन्य पदार्थ प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदनले तोकेको स्थानबाट मात्र संकलन तथा उत्खनन गर्नुपर्नेछ ।
- नदीजन्य पदार्थको संकलन, उत्खननका सम्बन्धमा गाउँपालिका, वडा, जिल्ला स्तरीय अनुगमन समितिले दिएका सुझाव तथा निर्देशनहरू ठेक्का लिने पक्षले पूर्ण रुपले पालना गर्नुपर्नेछ ।
- प्रचलित ऐन, नियम, कानून, सम्झौता र सुचनाको शर्त विपरीत कार्य गरेमा जुनसुकै अवस्थामा पनि कार्यालयले ठेक्का तोड्न सक्नेछ र त्यसबाट कार्यालयलाई हानी नोक्सानी भएमा ठेक्का लिने पक्षबाट सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिनेछ ।
- ठेकेदारले उठाउने कर शुल्क कार्यालयद्वारा तोकिएको संकलन केन्द्रमा नै उठाउनुपर्नेछ साथै दररेट सहितको साइनबोर्ड सबैले देख्ने गरी सम्बन्धित केन्द्रमा राखिएको हुनुपर्नेछ ।
- रोजगारीको लागि स्थानीयलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- नदीजन्य पदार्थ उत्खननको क्रममा उक्त कार्यमा संलग्न हुने मजदुरहरूलाई लक्षित गरी गा.पा. सँगको समन्वयमा वार्षिक १ पटक स्वास्थ्य सिविर राख्नुपर्नेछ ।
- उत्खनन कार्य नदी/खोलाको बिचै बिच भागको च्यानल भन्दा बाहिर गर्न पाइने छैन ।
- कामदारहरूको लागि व्यवसायिक स्वास्थ्य र सुरक्षाको उपायहरू अपनाइने छ ।
- बालबालिकालाई कामदारको रुपमा प्रयोग गरिने छैन ।
- अन्य कुराहरू नेपाल सरकारको प्रचलित ऐन, नियम, कानून तथा सार्वजनिक खरिद ऐन, नियमावलीको आधारमा गाउँपालिकाले सम्झौता गराइ कार्यन्वयन गराउनुपर्नेछ ।

[Signature]

[Text]

[Signature]

[Text]

सन्दर्भ सामाग्रीहरू

कानुन किताव व्यवस्था समिति (२०७२) नेपालको संविधान २०७२, काठमाण्डौ: नेपाल सरकार कानुन, न्याय, संविधानसभा तथा संसदिय मामिला मन्त्रालय

कानुन किताव व्यवस्था समिति (२०७४) स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, काठमाण्डौ: नेपाल सरकार कानुन, न्याय, संविधानसभा तथा संसदिय मामिला मन्त्रालय

गा.पा. (२०७५). इच्छाकामना गाउँपालिकाको खगेरी खोला नदीजन्य पदार्थ (ढुङ्गा, गिट्टी तथा बालुवा) संकलन तथा उत्खननको प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन (IEE) का लागि तयार पारिएको कार्यसूचि

गा.पा. (२०७५) गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को बजेट, नीति तथा कार्यक्रम, इच्छाकामना गाउँपालिका

सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय (२०७०) वातावरण परिक्षण, स्रोत पुस्तक; सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, काठमाण्डौ ।

सुचना विभाग (२०३१). मेची देखी महाकाली सम्म, भाग २. सुचना विभाग, श्री ५ को सरकार, काठमाण्डौ ।

सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, विज्ञान, प्रविधि तथा वातावरण मन्त्रालय, र वन तथा भूसंरक्षण मन्त्रालय, वातावरण माहाशाखाबाट रोडा, ढुङ्गा, गिट्टी तथा बालुवाको नियमन सम्बन्धी प्रतिवेदन कार्यान्वयन सम्बन्धीका विभिन्न मितिमा प्राप्त पत्रहरु

केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, राष्ट्रिय जनगणना २०६८, काठमाण्डौ ।

Asthana, D.K. & Asthana M. (2005). *Environment : Problems and Solutions*. New Delhi :

Ministry of Environment (2010). *Climate Change Vulnerability Mapping for Nepal*

National Adaptation Programme of Action (NAPA) to Climate Change. Government of Nepal.

IUCN/NPC., 1993. *National EIA Guidelines*, Kathmandu, Nepal.

Upreti, B.K., (2003). *Environmental Impact Assessment*, Kathmandu: Nepal.

Websites

www.ichhakamanamun.gov.np

www.mofald.gov.np

www.cbs.gov.np

अनुसूची १ : परीक्षण सूची/जाँचसूची एवं प्रश्नावली

A. Checklist for Physical Environment/Features

[illegible]

Soil Type: 1. Dominant of Sand/ stone (not suitable for Agriculture)
3. Other (e.g. Rivulets and others, originated from Chure or lower Mahabharat)

3. Dominant of Clay (not suitable for agriculture)

Watershed Condition: 1. Constant/consistently good
2. Seasonal/rainy season

2. Human Encroachment

3. Rare/occasional

~~125~~

Handwritten signature: *Handwritten signature*

B. Checklist for Flora and Fauna

1. Plant Species

SN	Plant Species		Common Uses		Herbs		Uses
	Common	Endangered	Rare	Common	Rare	Common	

2. Wild Animals (Fauna)

SN	Mammals		Reptile		Birds		Amphibians		Fishes
	Common	Endangered/Rare	Common	Endangered/Rare	Common	Endangered/Rare	Common	Endangered/Rare	

C. Checklist for Socio-economic Impact

SN	Name of Rivers	Existing/Potential Collection Location	Settlements/Villages under Impact		Types of Impact			Cultural Impact (Types) if any			Cultural Significance
			Direct Impact (VDC, Ward)	Indirect Impact (VDC, Ward)	Collection/Extraction	Collection/Extraction of	Collection/Extraction of	Religious Place	Historical Area	Archaeological Site (specify)	

Handwritten signature and date: 12/01/2021

Handwritten signature and date: 12/01/2021

		No and Village Name)	and Village Name)	of Sand	Stone/Gravel	Boulders	(specify)	(specify)	

D. Checklist for Crusher Plant(s)/Collection Centers

Parameters	Name of Crusher Plants/Collection Centres								
Location									
Established									
No of Workers									
No of Vehicles									
Types of Collection									
Depth of Activities									
Types of Material Collection									
Range of Collection									
Times of Operation									
Daily Collection Amount (cu.m)									
Daily Export Amount (cu.m)									
Export Location/Market									
No of Tripper Used									
No of Round Trips/day									
Running Period/year									
Environment Protection Measures (Yes/No)									
Air Pollution Control Mechanism (Specify)									
Water pollution control Mechanism (specify)									
Flood/landslide control Mechanism (Specify)									
Sound Control Mechanism (Specify)									
Tax and Other Charges Pay (Specify)									

परिचालन एवं
कार्यवाही
कमिशनर, 100
ए. नं. प्रदेस, 2

परिचालन एवं
कार्यवाही
कमिशनर, 100
ए. नं. प्रदेस, 2

परिचालन एवं
कार्यवाही
कमिशनर, 100
ए. नं. प्रदेस, 2

E. Checklist for Group Discussion (Only for Proposal Impact Zone)

1. District: 2.VDC: 3. Ward No: 4.Village: 5. a. Direct Impact Zone b. Indirect Impact Zone

General Information

6. Population and Settlement

- 6.1 Number of Household (Approximate)
6.2 Number of Population (Approximate)
6.3 Major Ethnic Groups (%)
• Brahmin/Chhetri
• Janajati
• Dalits
• Madhesi
• Backward and Marginal Communities (specify their composition)
6.4 Migration Status
• Local shift
• Seasonal
• Migration from outside (specify)

7. Economic Activities

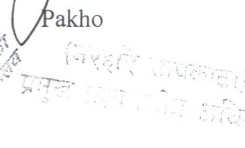
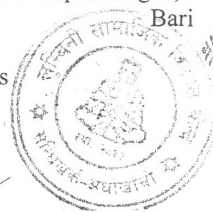
- Agriculture
- Livestock and Dairy
- Business/trade
- Service
- Construction Wage Labour
- Agriculture Wage Labour
- Driving/Helpers
- Carpentry and Masonry
- Foreign Employment
- Industries and Handicraft

7.1 Wage Pattern

Nature of Works	Wage Rate (Rs)					
	Male		Female		Child Labour	
	Summer	Winter	Summer	Winter	Summer	Winter

7.2 Price of Land/House

- Land (Rs/Ropani/Bigha)
Khet Bari Pakho
- Houses

Handwritten signature

Handwritten initials

7.3 Export Items

Items	Market/Location	Amount (equal to Rs)

7.4 Potential Income Generating Activities

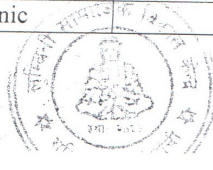
Skilled (specify)	Semi-Skilled (specify)	Unskilled (specify)

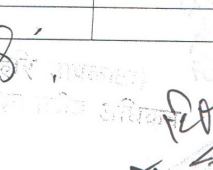
8. Commercial Establishments

SN	Types	Number	Settlements/Location
1	Retails		
2	Wholesales		
3	Tea stale/Bhatti		
4	Hotels and Lodge		
5	Hardware		
6	Photo Studio		
7	Hair Cutting/ Barber		
8	Medicine Shop		
9	Meat / Egg Shops		
10	Ornaments		
11	Cloths and Ready mead		
12	Cosmetic and Boutique		
13	Beauty Parlours		
14	Furniture Shop/Industry		
15	Dairy		
16	Rice/Flour./Oil Mills		
17	Photocopy and Stationary		
18	Grill/Metal Industry		
19	Tire /Cycle Repairing		
20	Mobile/Radio/TV repairing		
21	Vegetable and Fruits		
22	Others (Specify)		

9. Institutions

Institutions	Govt/Public/Community	Private	Total Number
Schools	Primary		
	Lower Secondary		
	Secondary/+2		
	Campus/College		
	Others (specify)		
Health	Sub-health Post		
	Health post		
	Private Clinic		

Police/Traffic Offices	
Post Office	
Agri/livestock service centers	
CBOs/NGOs/INGOs	
Other Government Offices	
Others (Specify)	

10. User Groups/Committee

	Name	Location	Area (ha)	Total Member	Beneficiary Household
Community Forest					
Other Forest					
Drinking Water					

11. Historical/Religious/Archeological/Cultural places

Name	Location	Significance

12. River Use and Potential Activities

12.1 General Use of Water

a. Irrigation

- Area/Location
- Beneficiary Household

b. Water Mill

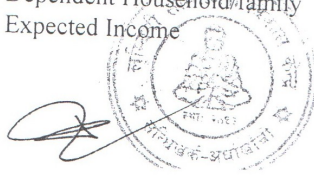
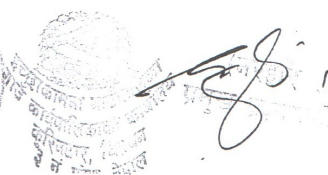
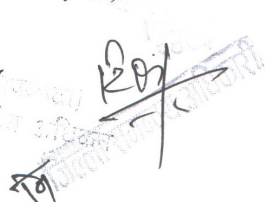
- Types (Long Shaft/Short Shaft)
- Beneficiary Household (specify if any particular community depends)
- Months of Operation

c. Drinking Water

d. Electricity

e. Extraction/Collection of Sand/Gravel/Boulders

- Types of Materials
- Started Years
- Collection Points/Location
- Beneficiary Households/ family (Number of HH, population, Ethnicity etc)
- Dependent Household/family
- Expected Income

13. Interaction with other areas particularly in relation to the movement of people and goods in this locality.

[illegible]

- ~~1295~~

15 Checklists for Mitigation and Enhancement Measures

15.1 What kind of impacts due to extraction of sand/stone in this area? (if any crusher operator/collection available in the area).

- Positive
- Negative

If positive impacts, what are these?

If negative impacts, what are these?

15.2 Would you recommend to establish a crusher plant/collection center of sand/stone/boulders?

- Yes
- No

If yes why?

If no why?

15.3 What kind of changes would be in the area if the availability of sand/stone or boulders extracted and exported to outside?

15.4 Could you recommend any alternatives/options of extraction sand/stone in this area?

15.5 In the local community perspective, how could be possible to minimize the negative impact due to extraction of resources? What are the mitigation measures if any negative impact seen due to extraction resources?

15.6 Which mechanism is highly preferable/recommendation by the local community for sustainable extraction of resources? (select one mechanism).

- Compensation
- Protection/conservation
- Improvement/enhancement

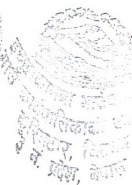
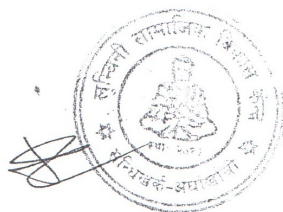
If compensation types and why?

If protection/conservation why and by whom?

If improvement/enhancement or minimize the impact how?

16. Works so far done in the context of extraction of local resources (e.g. sand, gravel, stone and boulders), people's awareness about and involvement in these activities, their opinion on the impact of these works etc.?

15.7 What are the development measures people want to see in this area (prioritize them)?

Handwritten signature in black ink.

Handwritten signature in black ink.

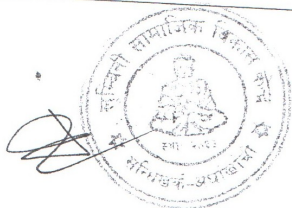
Handwritten initials or mark in black ink.

अनुसूची २ : होर्डिङ बोर्डको नमुना

इच्छाकामना गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
कुरिनटार, चितवन
३ नं. प्रदेश, नेपाल

ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा निकाल्न इजाजत दिएको चार किल्ला :	 जिल्ला गा.पा. नदी पूर्वमा पश्चिममा उत्तरमा दक्षिणमा
उत्खनन् स्थलको चार किल्ला विवरण :	
ठेक्का सम्झौता रकम :	वार्षिक रु.
ठेकेदारको नाम :	
सम्झौता अवधि :	मिति देखि सम्म
उत्खनन्/संकलन इजाजत परिणाम :	 घनमिटर प्रतिदिन घनमिटर प्रति वर्ष ट्रक संख्या प्रतिदिन
उत्खनन् बन्द गरिने महिना :	 महिनादेखि महिनासम्म
उत्खनन् गरिने समय :	बिहान बजे देखि बेलुकी बजेसम्म
उत्खनन् / संकलन विधि :	
उत्खनन्/संकलन कार्यमा प्रयोग हुने सामग्री वा मेशीनरी:	

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

निर्देशावली अनुसार

इच्छाकामना गाउँपालिका

७ नं. वडा कार्यालय

गरदास, चितवन जिल्ला

२०७५/११/२५

मिति

विषय : - सिफारिस गरिएको सम्बन्धमा ।

इच्छाकामना गाउँपालिका

चुरिनटार, चितवन ।

उक्त विषयमा चितवन जिल्ला इच्छाकामना गाउँपालिका अर्न्तगत यस वडामा पर्ने, खगेरी खोला, स्याङ्गदी खोला बगर र काली खोला क्षेत्रबाट गरिने ढुङ्गा, गिटी, बालुवा लगाएतका निर्माण सामग्रीहरुको सङ्कलन/उत्खनन् कार्यको सन्दर्भमा मिति २०७५ बैशाख १८ गते नागरिक दैनिकमा प्रकाशित प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (IEE) सम्बन्धी सूचनाअनुसार गरिएको प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययनको सिलसिलामा तयार पारिएको अध्ययन प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको सम्बन्धमा एवम् वातावरणीय प्रभाव तथा न्यूनिकरण /संरक्षणका उपायहरुको अवलम्बन गरी उक्त प्रस्ताव कार्यान्वयनका लागि वातावरण नियमावली २०५४ को नियम १० अनुसारको सिफारिस ढाँचा अनुसारको यो सिफारिस गरिएको छ ।

२०७५/०९/२५

बम बहादुर थापामगर

वडा अध्यक्ष

वडा अध्यक्ष

२५/११

नि

२५/११

अध्यक्ष

मुचुल्का

लिखितम नारायणी अञ्चल चितवन जिल्ला इच्छाकामना गाउँपालिका वडा नं. ७ वस्ने तपसिल बमोजिमका व्यक्तिहरुले मिति २०७५/१/१८ गते राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा मा पन्ध्र दिने सुचना प्रकाशित भएको चितवन जिल्लाको रिम्दी खोलाको राजमार्गको पुल भन्दा माथिल्लो भाग र रिम्दी खोलाको राजमार्गको पुल भन्दा मुनीको भाग क्षेत्रबाट गरिने हुंगा गिटी बालुवा लगायतका निर्माण सामग्रीहरुको सङ्कलन/उत्खनन् कार्यको प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण (IEE)सम्बन्धी सुचना बाबको मितिमा हामी देहायका व्यक्तिहरुको रहोवरमा यस गाउँपालिकाको सुचना पाटीमा टाँस भएको छ साँचो हो भनि सही छापगरी इच्छाकामना गा.पा.को कार्यालय मार्फत नेपाल सरकारमा चढायौं।

साक्षीहरु

चितवन जिल्ला इच्छाकामना गा.पा. वडा नं. ७ वस्ने श्रीमान वहादुर गुरुङ

परे ऐ. वस्ने श्री मान वहादुर गुरुङ

परे ऐ. वस्ने श्री देवदत्त राणा गुरुङ

परे ऐ. वस्ने श्री राज कुमार राणा गुरुङ

परे ऐ. वस्ने श्री देवदत्त गुरुङ

परे ऐ. वस्ने श्री जमान सिंह गुरुङ

इति सन्वत् २०७५ साल ०१ महिना २५ गते रोज शुभम्

२०७५/०१/२५
वडा अध्यक्ष

२०७५/०१/२५
नि